

Wniosek uchwały

złożony przez deputowanych Azize Tank, Ulla Jelpke, Matthias W. Birkwald, Sabine Zimmermann (Zwickau), Katja Kipping, Kathrin Vogler, Harald Weinberg, Birgit Wöllert, Pia Zimmermann oraz Frakcję DIE LINKE.

**do trzeciego czytania projektu ustawy rządu federalnego
– druki nr 18/1308, 18/1577, 18/1649 –**

Projekt pierwszej ustawy o zmianie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie

Bundestag wyraża wolę postanowienia, co następuje:

I. Niemiecki Bundestag stwierdza, co następuje:

1. Przedłożony przez rząd federalny projekt pierwszej ustawy o zmianie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie (Druk Bundestagu nr 18/1308) stanowi ważny krok na drodze uwzględnienia uzasadnionych interesów osób, które w przeszłości były zatrudnione w getcie, poprzez odpowiednie uznanie ich pracy w getcie w odniesieniu do ustawowej emerytury. Zmiany zaproponowane w przedłożonym przez rząd federalny projekcie ustawy wychodzą naprzeciw oczekiwaniom byłych pracowników i pracowników gett, których to dotyczy, a którzy odbierali ograniczenie płatności wstecznej emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie zgodnie z obowiązującym w prawie socjalnym czteroletnim okresem działania wstecz (§ 44 Dziesiątej Księgi Kodeksu Socjalnego (SGB X) jako stan jawnie niezadowolający. Dzięki nowemu uregulowaniu i poprzez usunięcie czteroletniego terminu wykluczenia ze świadczeń jak również ustalonego terminu składania wniosków osoby, które były zatrudnione w getcie, będą mogły otrzymywać swoje emerytury w przyszłości wstecznie - od lipca 1997 r.

2. W dalszym ciągu jednak były pracownice i byli pracownicy gett, którzy zamieszkują w Polsce nie korzystają ze świadczeń emerytury z tytułu zatrudnienia w getcie na podstawie przepisów przyjętej w 2002 r. ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie [niem. skrót: ZRBG], ponieważ osoby te są wykluczone z zakresu jej stosowania (por. orzeczenie Federalnego Trybunału Socjalnego z dn. 10. lipca 2012 r., sygn. B 13 R 17/11 R).

3. Według opinii rządu federalnego „umowa zawarta 9. października 1975 r. między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym“ wyklucza „płacenie emerytur na podstawie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie [niem. skrót: ZRBG] zamieszkałym w Polsce osobom, które w przeszłości pracowały w getcie (...) (por. odpowiedź rządu federalnego na zapytanie pisemne „Określenie warunków płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie żydowskim bojowniczkom i bojownikom ruchu oporu oraz Żydówkom i Żydom zamieszkałym w Polsce“ (Druk Bundestagu nr 18/1279)).

4. Osoby zamieszkałe w Polsce, które do tej pory są wykluczone z płatności spełniają przy tym wszelkie kryteria w odniesieniu do warunków płacenia emerytury z tytułu zatrudnienia w getcie na podstawie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie [niem. skrót: ZRBG] a zatem są nierówno traktowane wobec byłych pracownic i pracowników gett, zamieszkałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Niemiecki Bundestag przyjmuje z zadowoleniem fakt, że rząd federalny podjął pierwsze rozmowy z Rzeczypospolitą Polską, celem „dokonywania płatności emerytur odnoszących się do okresów na podstawie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie [niem. skrót: ZRBG] zamieszkałym w Polsce osobom, które były zatrudnione w getcie, odmiennie wobec obecnych prawnych uregulowań umowy.“ (por. Druk Bundestagu nr 18/1279).

II. Niemiecki Bundestag wzywa rząd federalny do tego, aby:

zapewnić wszystkim byłym więźniom getta, spełniającym kryteria przyjętej w 2002 r. ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie [niem. skrót: ZRBG], możliwość egzekwowania swoich praw do wypłaty emerytury z tytułu pracy w getcie na podstawie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie [niem. skrót: ZRBG], niezależnie od tego, w jakim państwie posiadają oni obecnie swoje miejsce zamieszkania.

III. Dlatego też Niemiecki Bundestag wzywa rząd federalny do tego, aby,

z Rzeczypospolitą Polską tak szybko jak to jest możliwe uzgodnić propozycję zlikwidowania istniejącej nierówności w traktowaniu byłych pracownic i pracowników gett z uwagi na miejsce zamieszkania.

Berlin, dn. 27. maja 2014 r.

dr Gregor Gysi i Frakcja

Uzasadnienie

Byłe pracownice i byli pracownicy gett, zamieszkali w Polsce, spełniający kryteria warunków płacenia emerytur z tytułu pracy w getcie na podstawie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie [niem. skrót: ZRBG], są wykluczeni z płatności emerytur z tytułu pracy w getcie, co w opinii rządu federalnego wynika z zapisów polsko-niemieckiej umowy o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym z dn. 9. Oktober 1975. Rząd federalny w odpowiedzi na zapytanie pisemne „Określenie warunków płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie żydowskim bojowniczkom i bojownikom ruchu oporu oraz Żydówkom i Żydom zamieszkałym w Polsce“ (Druk Bundestagu nr 18/1279) wywodzi, że: „Zawarte przez Niemcy umowy o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym wchodzi w zakres umów międzypaństwowych. Poprzez transpozycję do narodowego porządku prawnego (artykuł 59 Ustawy Zasadniczej) stały się one co prawda zwykłym ustawowym prawem federalnym, wyprzedzają je jednak zgodnie z § 110 ustęp 3 SGB VI jako uregulowania o szczególnym charakterze. Zmiana tego typu umowy nie może nastąpić jednostronnie, na drodze wewnętrznego ustawodawstwa, lecz jedynie wspólnie z określonym drugim państwem-partnerem umowy.“

Równocześnie rząd federalny w odpowiedzi na ustne zapytanie w turze pytań 32. posiedzenia Niemieckiego Bundestagu w dn. 7. maja 2014 w związku z polsko-niemieckimi rozmowami w Warszawie w dn. 30.04.2014 odnośnie emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie (Druk Bundestagu nr 18/1293) potwierdził, że Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych (BMAS) w dn. 30. kwietnia 2014 r. prowadziło pierwsze rozmowy z polskim Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie, „aby wysondować, czy oraz ewentualnie jakie istnieją możliwości wypłacania emerytur, odnoszących się do okresów przewidzianych ustawą określającą warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie Niem. skrót: ZRBG Niem. mieszkającym w Polsce osobom, które były zatrudnione w getcie - odmiennie w stosunku do obecnych prawnych uregulowań umowy.“ Uzgodniono, że rozmowy będą kontynuowane.

Wniosek uchwały wzywa rząd federalny do spowodowania rychłego wyjaśnienia tej kwestii w taki sposób, aby zapewnić wszystkim byłym pracownikom i pracownkom gett, spełniającym kryteria przyjętej w 2002 r. ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie Niem. skrót: ZRBG Niem., możliwość egzekwowania swoich praw do wypłaty emerytury z tytułu pracy w getcie na podstawie ustawy określającej warunki płacenia emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie Niem. skrót: ZRBG Niem., niezależnie od tego, w jakim państwie posiadają oni obecnie swoje miejsce zamieszkania.

Poprzez to uregulowanie zostanie zapewnione w taki sposób zlikwidowanie istniejącej nierówności traktowania byłych pracownic i pracowników gett z uwagi na miejsce zamieszkania oraz określenie warunków płacenia w pełnym wymiarze emerytur z tytułu zatrudnienia w getcie osobom które to dotyczy.